

TIETOJA

NAISISTA JA MIEHISTÄ

Sukupuolten välinen tasa-arvo
Suomessa

TILASTOKESKUS

SISÄLLYSLUETTELO

Naisten aseman kannalta merkittäviä vuosilukuja	1
Väestö	4
Terveys — Sairaus	7
Koulutus	10
Työelämä	13
Tulot	20
Ajankäyttö	27
Yhteiskunnallinen vaikuttaminen	29
Rikollisuus	32

TIETOJA NAISISTA JA MIEHISTÄ, korkeusala

SIVU 2: Avioliittolaki tuli voimaan vuonna 1930 eikä vuonna 1920.

SIVU 32: Viimeisen taulukon otsikon tulee kuulua: Yleisissä oikeuksissa vankeuteen ja sakkoihin tuomitut, 1984.

NAISTEN ASEMAN KANNALTA MERKITTÄVIÄ VUOSILUKUJA

- 1864 naimaton nainen tuli 25 vuotta täytettyään täysivaltaiseksi, 15-vuotias sai oikeuden vallita sitä, minkä oli itse ansainnut, 21-vuotias sai vallita koko omaisuuttaan edellyttäen, että oli tehnyt asiasta tuomioistuimelle ilmoituksen.
- 1864 tuli ensimmäinen virkanainen postihallituksen palvelukseen.
- 1870 suoritti Maria Tschetshulin eri anomuksesta ensimmäisenä naisena Suomessa ylioppilastutkinnon.
Nainen saattoi erivapaudella kirjoittautua yliopistoon.
- 1871 naiset saivat oikeuden opiskella yliopistossa lääketiedettä ilman erillistä lupaa.
- 1872 uusittiin koulujärjestys ja tytötkin saattoivat päästä vapaaoppilaiksi, samana vuonna tyttökouluista tuli 4-vuotisia.
- 1873 naimattomat ja eronneet naiset sekä lesket saivat kunnallisen äänioikeuden samoilla edellytyksillä kuin miehet.
- 1878 suoritti Rosina Heikel ensimmäisenä naisena Pohjoismaissa lääketieteen lisensiaatin tutkinnon.
- 1881 avattiin eräät postilaitoksen virat naisille.
- 1882 valmistui Emma Irene Åström ensimmäisenä naisena Suomessa filosofian kandidaatiksi.
- 1885 tuli mahdolliseksi perustaa kotiteollisuuskouluja, joihin naisilla oli pääsy. Samana vuonna annettiin asetus tyttökoulujen opetuksen muuttamisesta siten, että ylimmillä luokilla voitiin antaa opetusta sekä opettajan valmistusta että tieteellisiä jatko-opintoja varten.

- 1885 naiset kelpuutettiin tyttökoulujen opettajiksi, tosin ilman oikeutta käyttää virkaan kuuluvaa tuomiovaltaa.
- 1889 naiset kelpuutettiin naisseminaarien lehtoreiksi sekä oikeutettiin pääsemään kouluhallituksen kanslisteiksi.
- 1897 naiset saivat oikeuden harjoittaa lääkärintoimintaa.
- 1898 sekä naisista että miehistä tuli 21 vuotta täytettyään täysi-ikäisiä. Mieheredusmiehisuus avioliitossa kuitenkin säilyi.
- 1901 saattoi nainen ilman erillistä lupaa kirjoittautua yliopistoon, mutta tiedekunnilla saattoi olla omia rajoituksiaan.
- 1903 perustettiin ensimmäiset naispuolisten ammattientarkastajien virat.
- 1906 tuli yleinen ja yhtäläinen äänioikeus ja vaalikelpoisuus.
- 1916 alkaen naiset ovat päässeet yliopiston opettajiksi.
- 1917 tuli voimaan asetus teollisuustöistä sisältäen mm. äitiyslomaa koskevan pykälän, jonka mukaan äitiyslomaa oli pidettävä 4 viikkoa synnytyksestä. Samassa asetuksessa säädettiin, ettei pitkälle kehittyneessä raskauden tilassa olevaa naista saanut pitää sellaisessa työssä, joka olisi ollut hänelle vaaraksi.
- 1920 tuli voimaan avioliittolaki, jonka mukaan puoliset ovat keskenään oikeudellisesti yhdenvertaisia.
- 1921 annettiin laki yleisestä oppivelvollisuudesta.
- 1922 tuli ensimmäinen työsopimuslaki. Se salli naimisissakin olevan naisen tekevän itsenäisesti työsopimuksen.
- 1926 tuli laki naisen kelpoisuudesta valtion virkaan.
- 1946 säädettyyn työaikalakiin sisältyi kielto naisten yötyöstä.

- 1963 ratifioitiin ILO:n (kansainvälisen työjärjestön) samapalkkaisuussopimus.
- 1970 ratifioitiin ILO:n syrjintäsopimus ja työsopimuslakiin otettiin lisäys, joka velvoittaa työnantajan kohtelevaan työntekijöitään tasapuolisesti mm. sukupuolen perusteella.
- 1983 lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetulla lailla sekä holhouslain muutoksella toteutettiin molempien vanhempien yhtäläiset oikeudet lapsensa huoltajina ja holhoojina sukupuolesta ja siviilisäädystä riippumatta.
- 1984 kansalaisuuslain muutoksella säädettiin naisille ja miehille yhtäläinen oikeus vaikuttaa lapsen kansalaisuuden määräytymiseen.
- 1986 ratifioitiin YK:n kaikkinaisen naisten syrjimyksen poistamista koskeva yleissopimus.
- 1986 astui voimaan uusi sukunimilaki, jonka mukaan puoliset voivat valita yhteiseksi sukunimeksi joko naisen tai miehen sukunimen tai säilyttää sen sukunimen, joka heillä oli avioliittoon mennessään. Lapsella on yhtäläinen oikeus kummankin vanhempansa sukunimeen.
- 1987 astui voimaan laki, joka kieltää sukupuolen perusteella tapahtuvan syrjinnän yleensä ja erityisesti työelämässä sekä velvoittaa viranomaiset ja työnantajat tasa-arvon edistämiseen.
- 1988 voivat naiset päästä papin virkaan Suomen evankelisluterilaisessa kirkossa.

VÄESTÖ

Lähde: Tilastokeskus

VÄESTÖ SUKUPUOLEN MUKAAN, 1800-1985

(vuoden lopussa)

Vuosi	Koko väestö (1000)	Miehet	Naiset	Naisia 1000 miestä kohti
1800	833	405	428	1 056
1850	1 637	796	841	1 056
1900	2 656	1 311	1 345	1 026
1950	4 030	1 926	2 104	1 092
1980	4 788	2 315	2 473	1 068
1981	4 812	2 327	2 485	1 068
1982	4 842	2 343	2 499	1 067
1983	4 870	2 357	2 513	1 066
1984	4 894	2 369	2 525	1 066
1985 ¹	4 911	2 378	2 533	1 065

¹Ennakkotieto

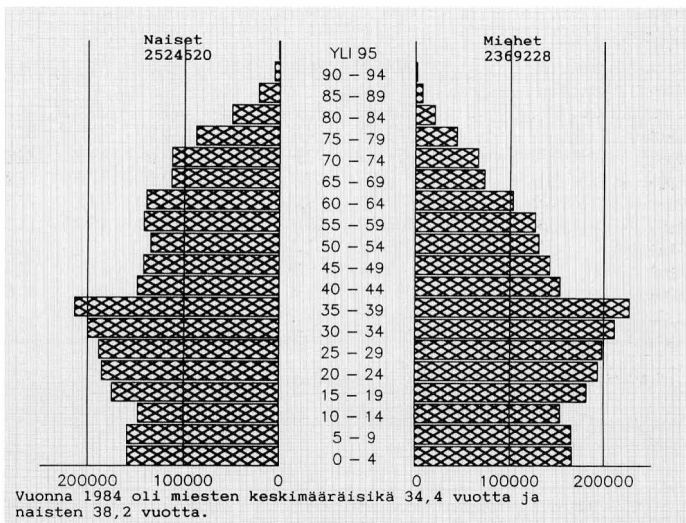
VÄESTÖ SIVILISÄÄDYN MUKAAN, 1800-1984 (%)

(vuoden lopussa)

Vuosi	Naimattomia		Naimisissa		Leskiä ja erotettuja	
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset
1800	61,1	58,4	36,3	34,3	2,6	7,3
1850	61,5	58,4	35,1	33,3	3,4	8,3
1900	63,0	58,9	34,0	33,2	3,0	7,9
1950	55,6	50,8	41,2	38,0	3,2	11,2
1980	48,9	41,6	45,5	42,7	5,6	15,7
1981	48,9	41,5	45,3	42,6	5,8	15,9
1982	48,8	41,4	45,2	42,5	6,0	16,1
1983	48,9	41,4	45,0	42,3	6,1	16,3
1984	48,9	41,3	44,8	42,2	6,3	16,5

VÄESTÖ IKÄRYHMITTÄIN, 1984

(vuoden lopussa)

JÄLJELLÄ OLEVA KESKIMÄÄRÄINEN ELINAIKA

	Ikä				
	0	15	30	45	60
jäljellä vuosia					
1911-20					
-miehet	43,4	41,1	32,5	22,6	13,4
-naiset	49,1	47,3	37,0	26,0	15,1
1984					
-miehet	70,4	56,2	42,0	28,4	16,5
-naiset	78,9	64,4	49,7	35,3	21,6

AMMATISSA TOIMIVA VÄESTÖ, 1.11.1980

Ammatti	Kaikkiaan		Miehet	Naiset	Osuus ammatin sisällä (%)	
	Lkm	%	%	%	Miehet	Naiset
Tekn., luonnontiet., yhteisk. human., taiteell. työ	372 949	16,8	14,2	19,8	45,1	54,9
Hallinn., tilinpidoll. ja konttoritek. työ	304 737	13,7	7,3	21,1	28,4	71,6
Kaupallinen työ	162 079	7,3	5,9	8,9	42,9	57,1
Maa- ja metsätal., kalastus	278 413	12,5	14,1	10,8	60,1	39,9
Kaivos- ja louhintatyö	6 167	0,3	0,5	0,0	97,2	2,8
Kuljetus- ja liikennetyö	152 913	6,9	10,2	3,0	79,5	20,5
Teoll. työ, koneenhoito ym.	629 591	28,3	40,2	14,7	75,9	24,1
Palvelutyö	259 146	11,7	4,6	19,7	21,2	78,8
Sotilastyö	8 565	0,4	0,7	0,0	97,7	2,3
Ammatti tuntematon	47 579	2,1	2,3	2,0	56,4	43,6
YHTEENSÄ	2 222 139	100,0	100,0	100,0	53,4	46,6

VÄESTÖNMUUTOKSET, 1980-1985

Vuosi	Syntyneet		Kuolleet Miehiä 1000 naista kohti	Väestönlisäys			
	Miehet	Naiset		Miehet	Naiset		
1980	32 349	30 715	1 053	23 744	20 654	8 678	8 790
1981	32 453	31 016	1 046	23 376	21 028	12 825	11 969
1982	34 005	32 101	1 059	22 867	20 541	15 537	14 419
1983	34 194	32 698	1 046	23 662	21 726	14 369	13 942
1984	33 230	31 846	1 043	23 400	21 698	12 494	11 703
1985	32 008	30 784	1 040	24 985	23 360	9 022	8 302

TERVEYS — SAIRAUS

Lähteet: Tilastokeskus, Kansanterveyslaitos, Kansaneläkelaitos, lääkintöhallitus

KUOLEMANSYYT, 1985

Kuolemansyy	Kaikkiaan	Miehet	Naiset
Tartunta- ja loistaudit	396	187	209
Kasvaimet	9 701	5 122	4 579
Umpieritys- ja aineenvaihduntasairaudet sekä ravitsemushäiriöt	578	180	398
Vertamuodostavien elinten ja veren taudit	50	28	22
Mielenterveydenhäiriöt	1 091	384	707
Hermoston ja aistimien taudit	572	310	262
Verenkiertoelinten sairaudet	25 521	12 627	12 894
Hengityselinten taudit	3 828	2 114	1 714
Ruuansulatuselimistön sairaudet	1 280	649	631
Virtsa- ja sukuelinten taudit	574	214	360
Ihon ja ihonalaiskudoksen taudit	8	3	5
Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	246	59	187
Synnyttäiset epämuodostumat	247	130	117
Perinataalisten sairauksien ja kuolleisuuden syytä	140	82	58
Oireita ja epätäydellisesti määriteltyjä tapauksia	280	143	137
Tapaturmat ja väkivaltaiset syyt	3 829	2 753	1 076
YHTEENSÄ	48 345	24 985	23 360

TYÖIKÄISTEN ALKOHOLIN KÄYTTÖ, KEVÄT 1986

Viimeisten 12 kuukauden aikana alkoholijuomia käyttäneet (%)

Ikä	Naiset	Miehet
15-29	80	81
30-49	79	91
50-64	54	80
Keskimäärin	73	85

ITSEMURHAT JA ALKOHOLIN AIHEUTTAMAT KUOLEMAT

Ikä	Itsemurhat 1976-80		1981-85		Alkoholin aiheuttamat kuolemat 1976-80		1981-85	
	lkm	100 000 henkeä kohti	lkm	100 000 henkeä kohti	lkm	100 000 henkeä kohti	lkm	100 000 henkeä kohti
Miehet	4 790	42	4 677	40	2 269	20	2 628	22
-14	16	1	15	1	-	-	-	-
15-24	756	38	655	34	34	2	19	1
25-44	1 936	54	2 063	53	761	21	859	22
45-64	1 452	62	1 364	56	1 192	51	1 438	59
65-74	452	63	373	52	250	35	249	35
75-	178	65	207	60	32	12	63	18
Naiset	1 254	10	1 250	10	321	3	459	4
-14	6	0	6	0	-	-	-	-
15-24	142	7	101	6	7	0	6	0
25-44	448	13	457	12	95	3	131	4
45-64	415	15	456	17	163	6	237	9
65-74	188	17	152	13	45	4	63	6
75-	55	9	78	10	11	2	22	1

15-64 -VUOTIAIDEN TUPAKOINTI, 1979-85

Päivittäin tupakoineet (%)

Ikä	1979	1981	1983	1985
Miehet				
15-24	27	30	28	30
25-44	37	42	37	38
45-64	37	35	29	34
Yht.	34	37	33	35
Naiset				
15-24	21	20	18	19
25-44	18	19	21	22
45-64	10	12	21	10
Yht.	16	17	17	17

SAIRAUSVAKUUTUSKORVAUKSIA SAANEET, 1985

Osuus vastaavasta väestöstä (%)

	Naiset	Miehet
Sairausvakuutuksen päivärahat	13	10
Vanhempain päivärahat (16-44 v.)	10	2
Kokonaan korvatut lääkkeet	16	11
Osittain korvatut lääkkeet	71	57
Yksityislääkärin palvelut	34	19
Yksityinen tutkimus ja hoito	20	10
Yksityiset matkakorvaukset	17	13

HOITOPÄIVÄT YLEISSAIRAALOISSA, 1983

100 ikäluokkaan kuuluvaa kohden

Ikä	Naiset	Miehet	Ikä	Naiset	Miehet
0-4	100	110	55-64	249	369
5-14	43	56	65-69	496	658
15-24	108	37	70-74	831	900
25-34	171	60	75-79	1 266	1 227
35-44	132	82	80-	2 912	2 836
45-54	180	166	Yht.	309	195

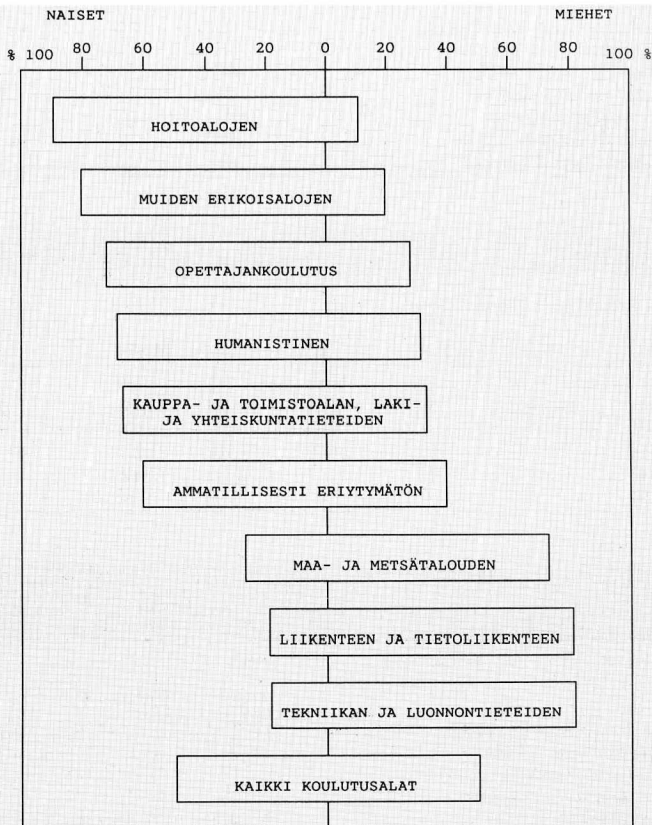
VOIMASSA OLEVAT TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEET, 1985

	Naiset	Miehet
	1000 työik. kohti	
Mielenterveyden häiriöt	24	24
Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	14	17
Verenkiertoelinten sairaudet	10	16
Muut sairaudet	21	20
Kaikki sairaudet	69	77

KOULUTUS

Lähde: Tilastokeskus

VÄESTÖN KOULUTUSRAKENNE 31.12.1984

PERUSKOULUT, 1985

Luokka-aste	Oppilaita		Päästötodistuksen saaneita	
	Yhteensä	Tyttöjä (%)	Yhteensä	Tyttöjä (%)
Esiopetus	1 170	56	-	-
Luokat 1-9	563 618	52	64 007	49
Lisäopetus 10. luokka	4 664	52	4 417	51
YHTEENSÄ	569 452	52	68 424	49

LUKIOT, 1985

	Oppilaita		Ylioppilastutkinnon suorittaneita	
	Yhteensä	Tyttöjä (%)	Yhteensä	Tyttöjä (%)
Päivälukiot	99 582	60	29 611	61
Iltalukiot ja -linjat	8 605	71	2 004	75
YHTEENSÄ	108 187	61	31 615	62

AMMATILLISET OPPILAITOKSET, 1985

Koulutusala	Oppilaita		Suoritettuja tutkintoja	
	Yht.	Naisia (%)	Yht.	Naisia (%)
Humanistinen ja esteettinen koulutus	5 610	74	2 111	77
Opettajankoulutus	3 419	81	922	75
Kauppa- ja toimistoalan koulutus	33 978	69	12 969	72
Tekniikan ja luonnontieteiden koulutus	58 348	14	22 424	15
Liikenteen ja tietoliikenteen koulutus	1 450	10	818	9
Hoitoalojen koulutus	18 181	93	10 208	93
Maa- ja metsätalouden koulutus	9 297	26	4 760	30
Muiden erikoisalojen koulutus	19 928	84	13 423	85
YHTEENSÄ	150 211	50	67 635	55

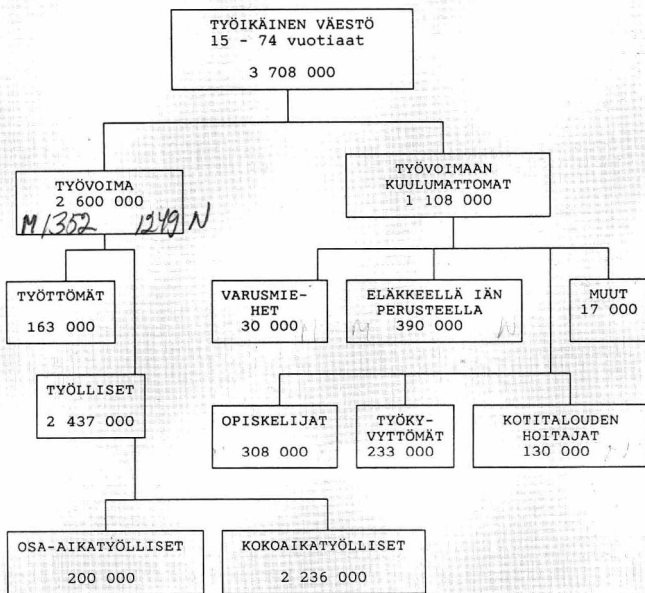
KORKEAKOULUT, 1984

Koulutusala	Opiskelijoita		Suoritettuja tutkintoja	
	Yht.	Naisia (%)	Yht.	Naisia (%)
Humanistinen ja esteettinen koulutus siitä esim.	18 775	70	1 647	68
Teol. kand.	1 353	46	126	45
Fil. kand.	12 498	76	577	72
Opettajankoulutus siitä esim.	7 713	68	1 195	73
Kasvatustiet.kand., luokanopettaja	3 346	59	451	65
Lastentarhanopettaja	505	88	298	90
Laki- ja yhteiskuntatiet. koulutus siitä esim.	26 651	52	3 152	53
Ekonomi (ylempi kand.)	8 228	43	679	47
Kasvatustiet. kand.	1 465	83	106	76
Tekniikan ja luonnontiet. koulutus siitä esim.	27 767	28	2 802	33
Dipl.ins.	12 026	13	1 109	16
Fil.kand.	9 143	44	714	50
Hoitoalojen koulutus siitä esim.	6 204	66	1 158	64
Lääketiet.lis.	3 378	58	572	57
Farmaseutti	375	91	177	96
Maa- ja metsätalouden koulutus siitä esim.	2 606	46	275	39
Agronomi	-	-	64	23
Maat.- ja metsätiet. kand.	1 978	42	158	48
YHTEENSÄ	89 716	51	10 229	53

TYÖELÄMÄ

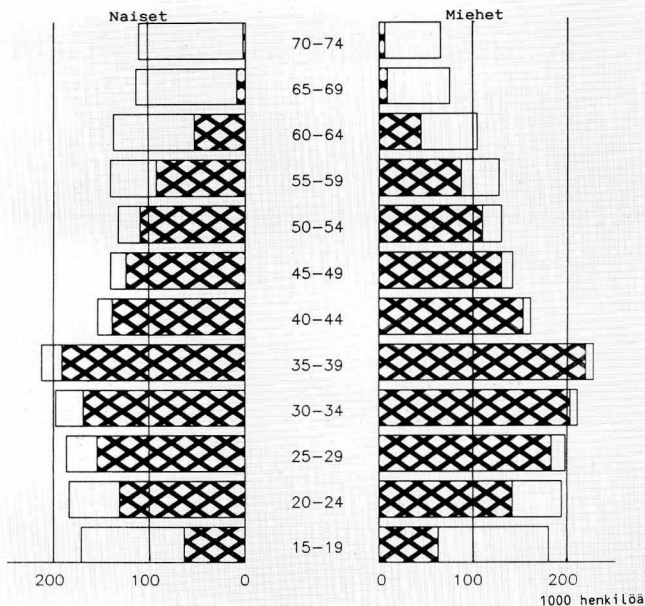
Lähde: Tilastokeskus

TYÖIKÄINEN VÄESTÖ JA TYÖVOIMA, 1985

Varsinaisen työttömyyden lisäksi esiintyy piilotyöttömyyttä ja vajaatyöllisyyttä. Piilotyötön on henkilö, joka haluaisi ja voisi mennä ansiotyöhön, muttei ole etsinyt työtä. Vajaatyöllinen on henkilö, joka oli osan viikkoa työttömänä tai työskenteli osa-aikaisesti, vaikka olisi halunnut kokopäivätyötä.

TYÖIKÄINEN VÄESTÖ JA TYÖVOIMA, 1985

TYÖVOIMAAN KUULUVUUS JOISSAKIN IKÄRYHMISSÄ, 1970-1985 (% IKÄLUOKASTA)

Vuosi	Naiset				Miehet			
	15-19	35-39	60-64	15-74	15-19	35-39	60-64	15-74
1970	45,2	72,9	31,2	56,8	58,7	96,3	67,3	79,1
1975	41,0	84,1	27,8	59,8	47,2	95,5	55,9	75,4
1980	36,2	87,0	27,5	61,3	43,2	95,7	43,0	74,1
1985	37,1	89,9	38,8	65,9	35,4	96,2	43,0	74,5

TYÖVOIMA

Vuosi	Naiset		Miehet		Yhteensä	
	(1000)	%	(1000)	%	(1000)	%
1970	991	44	1 271	56	2 263	100
1975	1 091	46	1 282	54	2 374	100
1980	1 141	47	1 301	53	2 442	100
1981	1 168	47	1 313	53	2 481	100
1982	1 199	48	1 327	53	2 526	100
1983	1 214	48	1 332	52	2 546	100
1984	1 228	48	1 344	52	2 572	100
1985	1 249	48	1 352	52	2 600	100

TYÖTTÖMÄT JA TYÖTTÖMYYSASTEET

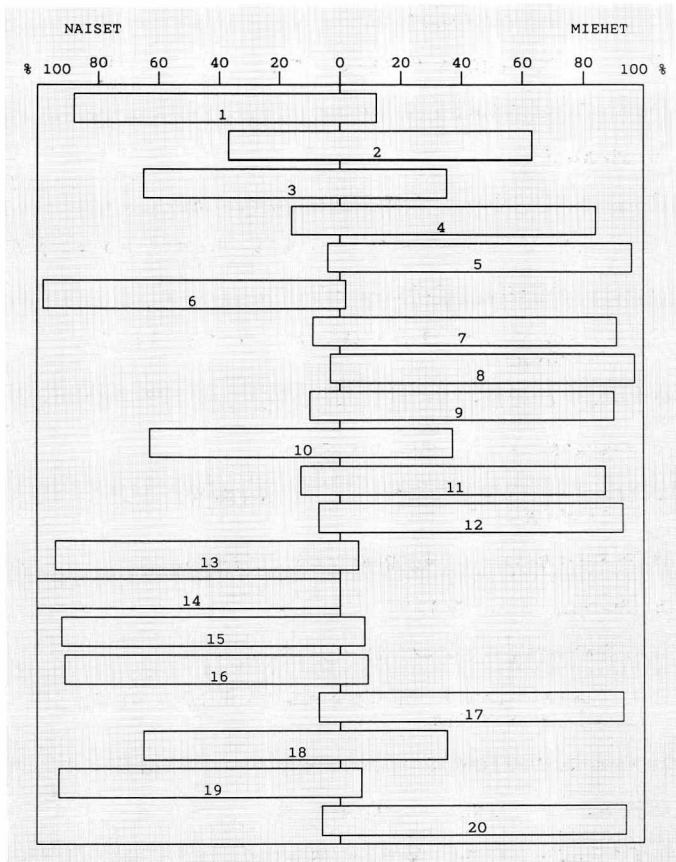
Työttömien %-osuus työvoimasta

Vuosi	Naiset		Miehet		Yhteensä	
	(1000)	%	(1000)	%	(1000)	%
1970	11	1,1	35	2,7	46	2,0
1975	27	2,4	35	2,7	62	2,6
1980	53	4,7	61	4,7	114	4,7
1981	59	5,0	69	5,2	127	5,1
1982	70	5,8	79	6,0	149	5,9
1983	73	6,0	83	6,2	156	6,1
1984	76	6,2	82	6,1	158	6,2
1985	76	6,1	87	6,5	163	6,3

TYÖTTÖMYYS, SYKSY 1985

	Naiset		Miehet		Yhteensä	
	(1000)	%	(1000)	%	(1000)	%
Yhteensä	158	57	119	43	227	100
Työttömät	74	49	76	51	150	100
Piilotyöttömät	39	68	18	32	57	100
Vajaatyölliset	45	64	25	36	70	100
Ollut työttömänä viimeisen vuoden aikana		11,6 %		13,3 %		12,4 %

20 SUURINTA AMMATTIRYHMÄÄ, TYÖLLISET, I NELJ., 1985

- 1 YLEISKONTTORISTIT, KASSANHOITAJAT, PANKKITOIMIHENKILÖT, SIHTEERIT, KONEKIRJOITTAJAT
- 2 MAANVILJELIJÄT, METSÄNVILJELIJÄT
- 3 MYYJÄT, MYYMÄLÄNHOITAJAT
- 4 LIIKEYRITYSTEN JA JÄRJESTÖJEN JOHTAJAT
- 5 MOOTTORIAJONEUVOJEN KULJETTAJAT
- 6 SIIVOOJAT
- 7 PUUTAVARATYÖNTEKIJÄT, PUUSEPÄT, KIRVESMIEHET
- 8 KONEISTAJAT, KONEENASENTAJAT, KONEEN- JA MOOTTORINKORJAAJAT
- 9 PUTKITYÖNTEKIJÄT, LEVYSEPÄT, HITSAAJAT
- 10 OPETTAJAT PERUSKOULUISSA, LUKIOISSA JA AMMATILLISISSA OPPILAITOKSISSA
- 11 SÄHKÖ-, ELEKTRONIIKKA- JA PUHELINASENTAJAT
- 12 RAKENNUS-, SÄHKÖ-, KONE- YM. TEKNIKOT
- 13 SAIRAANHOITAJAT, OSASTONHOITAJAT, LABORATORIO- JA HAMMASHOITAJAT
- 14 PERHEPÄIVÄHOITAJAT, KODINHOITAJAT, KOTIAVUSTAJAT
- 15 EMÄNNÄT, KOKIT, KEITTÄJÄT
- 16 SOSIAALIALAN JA PÄIVÄKOTIEN TYÖNTEKIJÄT
- 17 NOSTURIEN, RAKENNUSKONEIDEN KULJETTAJAT, KONEIDEN JA MOOTTORIEN KÄYTTÄJÄT
- 18 MAANVILJELYSTYÖNTEKIJÄT (PALKANSAAJIA, EI YRITTÄJIÄ)
- 19 APUHOITAJAT, SAIRAALA-APULAISET
- 20 RAKENNUS-, SÄHKÖ-, KONE-, YM. INSINÖÖRIT

TYÖSSÄOLEVAT TYÖNANTAJAN MUKAAN, 1985

	Naiset (1000)	%	Miehet (1000)	%	Yht. (1000)	%
Työlliset yhteensä	1 173	48	1 264	52	2 437	100
Palkansaajat	1 029	50	1 047	50	2 076	100
Yksityinen sektori	604	43	799	57	1 403	100
Julkinen sektori	425	63	248	37	673	100
Kunta	327	73	120	27	447	100
Valtio	99	44	127	56	226	100
Yrittäjät ja yrittäjä- perheenjäsenet	144	40	217	60	361	100

TYÖAIKA, 1985

	Naiset (1000)	%	Miehet (1000)	%	Yht. (1000)	%
Työlliset yhteensä	1 173	100	1 264	100	2 437	100
Kokoaikatyössä	1 031	88	1 206	95	2 237	92
Osa-aikatyössä	142	12	58	5	200	8
Teki ylitöitä	82	7	137	11	219	9
Keskimääräiset työtunnit viikossa	36,4		41,2		38,9	

PALKANSAAJIEN TYÖAIKAMUOTO, 1985 (%)

	Naiset	Miehet	Yhteensä
Palkansaajat	100	100	100
Säännöllinen päivätyö	74	76	75
Kaksivuorotyö	11	8	9
Kolmivuorotyö	6	6	6
Säännöllinen ilta-, yö- tai aamutyö	5	2	3
Muu	4	8	7

NAISTEN TYÖVOIMAAN KUULUVUUS LASTEN LUKUMÄÄRÄN MUKAAN, SYKSY 1985

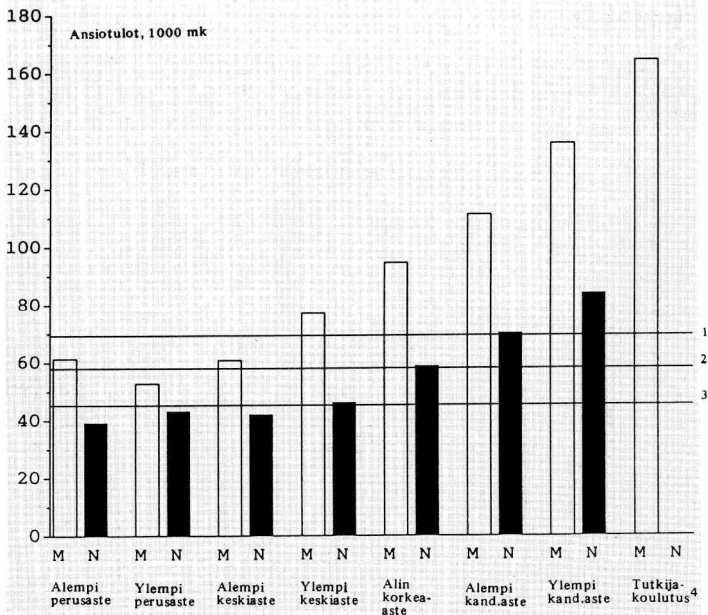
	1000 henkeä	%
Yhteensä	1 224	100
Ei alle 18v. lapsia	636	52
On alle 18v. lapsia	588	48
1 lapsi	278	23
2 lasta	235	19
3 lasta-	75	6
On alle 7v. lapsia	267	22
1 lapsi	194	16
2 lasta-	73	6

TULOT

Lähde: Tilastokeskus

Ammattinimikkeet/ryhmät palkkataulukoissa on poimittu esimerkinomaisesti.

AMMATISSA TOIMIVIEN KESKIMÄÄRÄISET ANSIOTULOT, 1983

1) Miesten keskitulo, 69 300 mk.

2) Kaikkien ammatissa toimivien keskitulo, 58 000 mk.

3) Naisten keskitulo, 45 400 mk.

4) Naisten keskituloa ei ole esitetty, koska heidän lukumääränsä otoksessa on alle 30.

TULONSAAJAT TULOLUOKITTAIN, 1984

(luonnolliset henkilöt)

Valtionveron- alaiset tulot vuodessa	Tulonsaajien lkm (1000)		%		Naisten osuus tulonsaajista
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Naiset
- 9 999	217	297	11,4	14,5	57,8
10 000- 19 999	166	340	8,7	16,6	67,2
20 000- 29 999	199	305	10,4	14,9	60,5
30 000- 39 999	159	206	8,3	10,1	56,4
40 000- 49 999	148	244	7,8	11,9	62,2
50 000- 59 999	180	247	9,4	12,1	57,8
60 000- 99 999	580	332	30,5	16,2	36,4
100 000-199 999	203	45	10,7	2,2	18,1
200 000-	26	2	1,4	0,1	7,1
Muut	26	28	1,4	1,4	51,9
Tulonsaajat yht.	1 904	2 046	100,0	100,0	51,8

YKSITYISEN SEKTORIN SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO, 1985

Kuukausipalkkaiset toimihenkilöt elokuussa

	Lukumäärä yhteensä	Naisia (%)	Miesten ansio	Naisten ansio % miesten ansiosta
Teollisuus	144 323	37,1	8 466	64,2
Ylemmät toimihenkilöt	37 736	12,5	10 806	77,6
Tekniset toimihenkilöt	54 674	15,3	7 213	73,3
Konttoritoimihenkilöt	51 913	77,9	6 788	75,6
-Tuotesuunnittelutyö	6 735	9,9	8 862	88,2
-Välitön työnjohtotyö	16 273	7,4	7 222	77,5
Kauppan konttorihenkilökunta	55 239	60,6	8 541	61,2
Johtotaso	2 928	13,9	12 476	77,1
Esimiestaso	8 605	25,6	9 824	77,6
Suorittava taso	43 707	70,6	7 129	70,1
-Tukkumyynti	4 868	23,4	7 122	75,9
-Kirjanpito	2 601	90,7	5 415	98,3
-Operointi (ATK)	716	50,0	5 986	89,7

YKSITYISEN SEKTORIN ... (jatk.)

	Lukumäärä yhteensä	Naisia (%)	Miesten ansio	Naisten ansio % miesten ansiosta
Pankkien toimihenkilöt	40 359	80,8	9 636	60,4
Johtotaso	1 768	9,9	14 172	76,4
Esimiestaso	4 755	42,4	9 972	77,5
Suorittava taso	33 836	89,9	7 264	77,9
-Asiakaspalvelu rahavastuulla	14 623	97,8	5 448	100,3
-ATK-suunnittelu	506	47,0	9 446	94,8
-Yritys- ja pankkitutkimus	449	32,7	10 120	76,8
Vakuutuslaitosten toimihenkilöt	16 631	72,5	9 364	61,3
Johtotaso	385	13,7	14 092	89,6
Esimiestaso	2 445	35,6	10 186	81,0
Suorittava taso	13 800	80,7	8 288	66,4
Myyjät	51 622	80,1	4 625	85,4
-Elintarvikemyyjä	9 895	92,8	4 135	93,4
-Liha- ja leikkelemyyjä	4 004	79,0	4 724	84,8
-Rauta- ja rakennustarv.myyjä	1 675	11,9	4 763	89,2
-Myyväläkassanhoitaja	5 642	98,9	3 814	102,0
Myyvälän- ja osastonhoitajat	8 012	49,1	6 382	85,6
Ravintolan työntekijät	26 915	84,9	4 936	90,7
-Tarjoilija	6 360	84,1	5 950	89,0
-Majoitusliikkeen vastaanottaja	875	58,1	4 949	94,2
Ravintolan esimiehet	4 827	75,2	6 407	85,7

Tuntipalkkaiset työntekijät¹, 1985:3.nelj.

Teollisuustyöntekijät	267 713	32,0	5 857	77,7
Metalliteollisuus	96 993	19,0	5 496	82,1
Paperi- ja puumassateoll.	38 682	20,1	5 870	86,4
Saha-,vaneri- ja puutaloteoll.	19 552	25,2	4 937	89,1
Vaateusteollisuus	17 300	95,9	4 357	92,9
Kirjapainot ja kirjasitomot	13 801	41,8	6 137	88,0
Tekstiiliteollisuus	12 301	73,7	5 032	80,1

YKSITYISEN SEKTORIN ... (jatk.)

	Lukumäärä yhteensä	Naisia (%)	Miesten ansio	Naisten ansio % miesten ansiosta
Nahka-, kenkä-, nahkateos- ja kumitavarateollisuus	10 873	66,6	4 786	85,6
Puusepäntehtaat	8 872	32,6	4 724	90,5
Kemiallistekninen teoll.	8 524	43,4	4 884	84,8
Kemian perusteoll.	7 761	18,7	5 498	80,5
Rakennusalan työntekijät	67 097	5,1	6 564	72,0
Talonrakennustyöt	51 114	6,0	6 582	71,7
Sähköasennustyöt	5 959	1,1	6 683	73,4
Putkiasennustyöt	4 884	0,7	6 358	68,4
Maalaustyöt	2 934	5,0	6 977	72,6
Autoliikenteen työntekijät	19 549	4,5	4 974	84,4
Linja-autonkuljettaja	6 500	4,0	4 893	96,2
Kuorma-autonkuljettaja	4 250	0,7	4 813	83,0
Täysperävaununkuljettaja	4 884	0,1	5 246	..
Huoltokorjaamotyöntekijät	1 579	20,1	5 059	80,1
Maataloustyöntekijät	12 361	28,5	3 808	93,9

¹Tuntipalkka muutettu kuukausipalkaksi kertomalla 170:llä.

KUNTIEN JA KUNTAINTLIITTOJEN KUUKAUSI- PALKKAISTEN SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT AMMATEITTAIN, LOKAKUU 1984

Ammattinimike	Lkm	Naisia (%)	Miesten ansio	Naisten ansio	Naisten ansio % miesten ansiosta
Apuhoitaja	7 077	99	4 828	5 147	106,6
Hammashoitaja	1 799	99	4 540	4 320	95,2
Huoltomies	688	8	4 301	4 343	101,0
Kanslisti	4 246	99	4 357	4 538	104,2
Keittäjä	3 413	99	4 147	4 501	108,5
Kirjastoapulainen	1 042	95	3 712	4 038	108,8

KUNTIEN JA KUNTAINLIITTOJEN ... (jatk.)

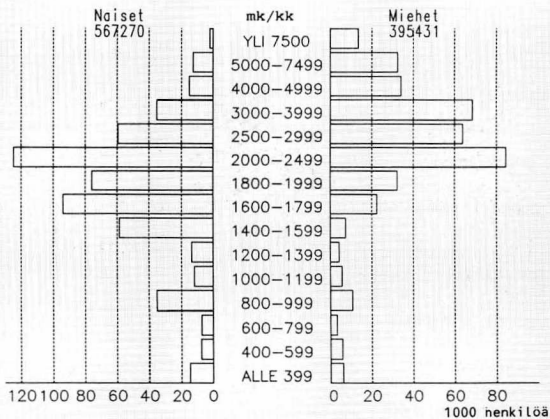
Ammattinimike	Lkm	Naisia (%)	Miesten ansio	Naisten ansio	Naisten ansio % miesten ansiosta
Kotiaivustaja	4 550	99	3 542	3 838	108,4
Kunnansihteer	323	36	7 709	7 414	96,2
Lastenhoitaja	5 513	99	4 009	4 679	116,7
Lastentarhanopettaja	3 766	96	4 547	4 758	104,6
Linja-autonkuljettaja	1 627	2	5 764	5 374	93,2
Palomies	2 081	14	5 141	4 460	86,8
Peruskoulun lehtori	4 672	72	6 476	6 620	102,2
Peruskoulun luokanopettaja	5 107	71	6 130	5 891	96,1
Psykologi	706	77	6 567	6 661	101,4
Rakennusmestari	1 363	4	6 475	5 728	88,5
Sairaala-apulainen	7 624	99	3 737	4 400	117,7
Sairaanhoidtaja	8 808	98	5 509	5 630	102,2
Siivooja	8 606	99	3 639	4 032	110,8
Sosiaaliohjelmissä	408	92	4 903	5 097	104,0
Suunnittelija	386	39	6 681	6 909	103,4
Suunnitteluinsinööri	249	12	8 492	7 921	93,3
Talonmies	2 442	6	4 524	4 488	99,2
Terveyskeskuslääkäri	1 896	45	10 154	9 621	94,8
Toimistopäällikkö	326	29	9 632	7 620	79,1
Toimistovirkailija	4 236	97	3 663	3 956	108,0
Tuntiopettaja	3 649	61	5 723	5 769	100,8
Varaston hoitaja	488	29	4 896	4 608	94,1

VALTION VIRKAMIESTEN SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT AMMATTI- RYHMITTÄIN, LOKAKUU 1984

Ammattiryhmä	Lkm	Naisia (%)	Miesten ansio	Naisten ansio % miesten ansiosta
Asemamiehet ym.	5 660	2,6	5 079	99,8
Asemapäälliköt ym.	765	21,2	7 166	93,2
Insinöörit	957	5,4	8 706	90,3
Keskushallinnon ylin johto- henkilöstö	1 333	16,6	12 136	79,5
Konduktöörit	2 107	2,8	6 015	86,1
Laborantit ja laboratorio- apulaiset	919	69,6	5 048	90,1
Lehtorit, opettajat (yliopistot ja korkeakoulut)	1 507	44,7	8 339	93,7
Osasto- ja toimistosihteerit	3 861	83,1	6 632	80,1
Piiri- ja paikallishallinnon ylin johtohenkilöstö	1 479	22,7	9 476	88,7
Piirtäjät, piirustus- ja mittaus- apulaiset	919	95,9	4 847	92,7
Poliisit (pl. komisariat ym)	7 356	2,2	6 500	91,6
Postiasemanhoitajat	2 027	87,4	6 246	67,6
Posti- ja teleliikenteen muut virkamiehet	7 528	81,5	5 471	89,9
Postinkantajat ja lajittelijat	10 698	30,2	4 738	82,2
Professorit, rehtorit ja johtajat	932	7,9	13 006	95,7
Teknikot	2 541	3,7	6 121	90,2
Toimistovirkailijat	9 560	96,7	4 025	106,6
Tulliverovirkailijat	716	69,3	6 450	84,2
Tuomioistuin- ja hallinto- lakimiehet	1 157	29,4	10 517	83,0
Tutkijat ja suunnittelijat	1 025	33,1	8 167	89,6
Työnvälitysvirkailijat (pl. johtohenkilöt)	877	81,1	4 454	103,0
Vahtimestarit	887	24,2	4 541	99,1
Vanginvartijat	1 416	5,4	5 781	95,0
Verovalmistelijat	2 195	88,0	5 860	85,5
Värvätyt	1 323	43,7	5 153	102,9
Virkamiehet yhteensä (pl. oppilaat ja harjoittelijat)	124 897	40,3	6 424	78,6

ELÄKKEENSAAJIEN ELÄKEJAKAUMA 31.12.1985

Vain omaa eläkettä saavat, ei perhe-eläkettä tms.

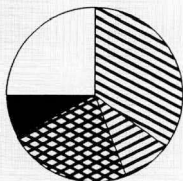

AJANKÄYTTÖ

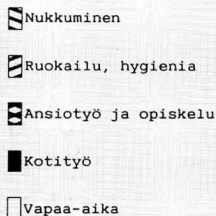
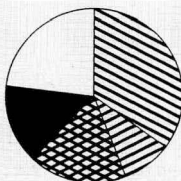
Lähde: Tilastokeskus

AJANKÄYTTÖ SUKUPUOLEN MUKAAN, 1979

Miehet

Naiset

1) Kotityö kattaa kotitaloustyöt, kodin huoltotyöt, lastenhoidon ja asioinnin

VAPAA-AJAN KÄYTTÖ, 1979

(10-64-vuotiaat)

Vapaa-ajan käyttötapa

Osuus vapaa-ajan määrästä (%)

Naiset Miehet

Vapaa-ajan käyttötapa	Naiset	Miehet
Vapaa-ajan opiskelu	2	1
Järjestötoiminta	3	3
Liikunta ja ulkoilu	8	13
Huvit ja kulttuuri	2	2
Lukeminen	14	14
TV:n katselu	21	24
Sosiaalinen kanssakäyminen	26	23
Erilaiset harrastukset ¹	11	5
Muu vapaa-aika	13	15
YHTEENSÄ	100	100
t.min/vrk	5.25	6.05

¹ Käsityöt, soittaminen, piirtäminen, keräily, musiikin kuuntelu yms.

KOTITYÖHÖN KÄYTETTY AIKA (10-64 -V.), 1979 (T.MIN/VRK)

Perhevaihe	Kotitaloustyö		Kodin huoltotyöt		Lastenhoito	
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset
Vanh. kotona asuva naimaton	0.17	0.43	0.17	0.05	0.00	0.02
Muu naimaton, ei lapsia	0.59	1.54	0.18	0.11	0.00	0.01
Yksinhuoltaja	..	2.40	..	0.08	..	0.31
Naimisissa/avoliitossa						
Ei lapsia	0.43	2.56	0.33	0.15	0.00	0.01
1 lapsi (alle 18-v.)	0.38	2.57	0.30	0.11	0.20	0.52
2 lasta (alle 18-v.)	0.33	3.12	0.31	0.10	0.21	1.09
3 lasta tai enemmän (alle 18-v.)	0.38	3.27	0.49	0.15	0.15	1.14
Kaikki 10-64 -vuotiaat	0.34	2.18	0.27	0.10	0.08	0.24
Perhevaihe	Ostokset ja asiointi		Muut kotityöt		Kotityö yhteensä	
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset
Vanh. kotona asuva naimaton	0.12	0.14	0.07	0.07	0.53	1.11
Muu naimaton, ei lapsia	0.19	0.31	0.10	0.14	1.46	2.51
Yksinhuoltaja	..	0.26	..	0.06	..	3.51
Naimisissa/avoliitossa						
Ei lapsia	0.24	0.27	0.14	0.13	1.54	3.52
1 lapsi (alle 18-v.)	0.24	0.26	0.12	0.10	2.04	4.36
2 lasta (alle 18-v.)	0.18	0.28	0.14	0.11	1.57	5.10
3 lasta tai enemmän (alle 18-v.)	0.19	0.28	0.11	0.11	2.12	5.35
Kaikki 10-64 -vuotiaat	0.19	0.25	0.11	0.10	1.39	3.27

YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN

Lähde: Tilastokeskus, Tasa-arvoasiain neuvottelukunta

MINISTERIÖIDEN TYÖRYHMÄT, HELMIKUUN 1986

Ministeriö	Työryhmät	Jäsenet	Naisjäseniä (%)
Valtioneuvoston kanslia	3	25	52
Ulkoasiainministeriö
Oikeusministeriö	52	208	25
Sisäasiainministeriö	44	228	18
Puolustusministeriö	9	60	7
Valtiovarainministeriö	44	203	15
Opetusministeriö	64	418	27
Maa- ja metsätalousministeriö	18	97	6
Liikenneministeriö	61	326	10
Kauppa- ja teollisuusministeriö	45	269	9
Sosiaali- ja terveysministeriö	92	637	35
Työvoimaministeriö	20	116	21
Ympäristöministeriö	31	176	17
Yhteensä	483	2 763	22

Ministeriö	Nais- puh. joht. (%)	Nais- siht. (%)	Työryhmiä, joissa ei naisjäs. (%)
Valtioneuvoston kanslia	33	60	0
Ulkoasiainministeriö
Oikeusministeriö	12	44	54
Sisäasiainministeriö	9	36	46
Puolustusministeriö	0	18	67
Valtiovarainministeriö	7	47	64
Opetusministeriö	11	53	19
Maa- ja metsätalousministeriö	0	8	67
Liikenneministeriö	7	14	69
Kauppa- ja teollisuusministeriö	2	22	65
Sosiaali- ja terveysministeriö	19	44	17
Työvoimaministeriö	11	41	25
Ympäristöministeriö	13	56	39
Yhteensä	10	38	44

KOMITEAT, HELMIKU 1986

Ministeriö	Komiteat	Jäsenet	Nais-jäseniä (%)
Valtioneuvoston kanslia	9	102	14
Ulkoasiainministeriö
Oikeusministeriö	17	120	12
Sisäasiainministeriö	21	208	10
Puolustusministeriö	13	111	4
Valtiovarainministeriö	47	425	9
Opetusministeriö	89	922	25
Maa- ja metsätalousministeriö	11	135	4
Liikenneministeriö	19	184	4
Kauppa- ja teollisuusministeriö	63	717	7
Sosiaali- ja terveysministeriö	86	843	17
Työvoimaministeriö	10	121	20
Ympäristöministeriö	16	205	7
Yhteensä	418	4 093	14

Ministeriö	Nais-puh. joht (%)	Nais-siht. (%)	Komiteoita, joissa ei naisjäs. (%)
Valtioneuvoston kanslia	11	42	67
Ulkoasiainministeriö
Oikeusministeriö	12	39	47
Sisäasiainministeriö	0	23	38
Puolustusministeriö	0	0	77
Valtiovarainministeriö	0	24	52
Opetusministeriö	16	49	18
Maa- ja metsätalousministeriö	0	25	55
Liikenneministeriö	0	13	58
Kauppa- ja teollisuusministeriö	6	26	64
Sosiaali- ja terveysministeriö	2	37	30
Työvoimaministeriö	0	54	30
Ympäristöministeriö	0	18	50
Yhteensä	6	33	40

KANSANEDUSTAJIEN VAALIT

Vuosi	Äänestäneitä		Naisia ehdokkaista	Naisia kansan- edustajista
	Naisista %	Miehistä		
1907	10
1908	60	69	..	13
1917	66	73	..	9
1927	52	60	8	9
1936	59	67	8	8
1945	73	78	..	9
1954	77	83	14	15
1962	84	86	15	14
1966	84	86	16	17
1970	81	83	17	22
1972	81	82	21	22
1975	74	74	24	23
1979	75	76	26	26
1983	75	76	30	31

1987

EHDOKKAAT JA VALITUIKSI TULLEET KANSANEDUSTAJAT PUOLUEITTAIN, 1983

Puolue	Ehdokkaat		Valitut kansanedustajat	
	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet
SDP	73	154	18	39
KOK	67	160	18	26
KESK/LKP	60	139	9	29
SKDL	75	152	10	16
SMP	35	171	4	13
RKP	20	45	2	8
SKL	28	52	1	2
POP	5	16	0	1
KVL	7	22	0	0
Muut	18	32	0	4
Yhteensä	388	943	62	138

KUNNALLISVAALIT

Vuosi	Äänestäneitä		Naisten osuus ehdokkaista %	Naisten osuus valtuutetuista	Naisehdok- kaiden ääniosuus
	Naisista	Miehistä			
1960	73	78	..	8	14
1964	78	81	..	8	13
1968	75	78	14	11	16
1972	75	76	20	15	22
1976	79	79	24	18	26
1980	78	78	27	22	30
1984	74	74	29	25	33

RIKOLLISUUS

Lähde: Tilastokeskus

YKSITYISISSÄ ALIOIKEUKSISSA VANKEUTEEN JA SAKKOIHIN TUOMITUT, 1984

Päärikoksen rikosryhmä	Tuomittuja yhteensä	Miehiä	Naisia
Kaikkiaan	324 116 ¹	289 520	34 496
Omaisuusrikokset	37 695	31 404	6 291
Henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset	12 529	11 511	1 018
Siveellisyyserikokset	397	379	18
Rikokset julkista viranomaista vastaan	7 062	6 391	671
Politiarikokset	2 921	2 684	237
Liikennejuopumus	17 944	17 060	884
Muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset	4 004	3 462	542
Päihderikokset	16 329	14 262	2 067
Liikennerikokset	191 427	173 293	18 134
Muut rikokset	33 808	29 074	4 734

¹ Näistä vankeusrangaistuksia (ehdollinen + ehdoton) 25 724, sakkoja ja rangaistusmääräyksiä 298 392.

TASKUTILASTO 1987

TIETOJÄTTILÄINEN TASKUKOOSSA

Kätevä perustietopaketti ulkomaisille vieraillesi Suomesta.
Tiivis tietolähde meille kaikille suomalaisille Suomestamme.

suomeksi, ruotsiksi, englanniksi, saksaksi, venäjäksi,
ranskaksi, espanjaksi ja arabiaksi

kertoo kysytyimmät perustiedot Suomen talous- ja
elinkeinoelämästä sekä yhteiskunnallisista oloista

sisältää suppean kansainvälisen vertailuosan

kätevä taskukoko 78 × 122 mm

32 sivua + kannet

selkeitä taulukoita ja grafiikkaa

hinta vain 4 mk/kpl

TILASTOKESKUKSEN PALVELUNUMEROT

Haastattelututkimukset	(90) 1734 519
Indeksipuhelin, kuluttajahinta-	(90) 5800 222
Indeksipuhelin, rakennus- kustannus-	(90) 1734 273
Maksullinen tietopalvelu (erityisselvitykset)	(90) 1734 532
Tilastokirjaston tietopalvelu	(90) 1734 220
Yleistiedustelut (tiedotussihteeri)	(90) 1734 569

JULKAISUJEN MYYNTI

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
(90) 1734 534 ja 1734 535
Teleksi 122656 tikes sf

Valtion painatuskeskuksen kirjakaupat
Helsingissä Annankatu 44 ja Eteläesplanadi 4

Hyvin varustetut kirjakaupat kautta maan

ISBN 951-47-0206-9

Helsinki 1987. Valtion painatuskeskus

Hinta 8 mk